

Stödmaterial till mall för pedagogisk bedömning inför mottagande i anpassad gymnasieskola

Den pedagogiska bedömningen syftar till att ge svar på frågan om eleven har förutsättningar att nå gymnasieskolans betygskriterier. En sådan bedömning måste göras och tydligt uttryckas i den pedagogiska bedömningen som kommer att ligga till grund för beslut om tillhörighet till målgruppen för anpassad gymnasieskola. Däremot bör inte den pedagogiska bedömningen innehålla något ställningstagande till elevens tillhörighet till målgruppen för anpassad gymnasieskola. Det ställningstagandet är ett myndighetsbeslut enligt gällande delegationsordning vilket bygger på en utredning som omfattas av en pedagogisk, en psykologisk, en medicinsk och en social bedömning.

Av den pedagogiska bedömningen ska det tydligt framgå vilka extra anpassningar och särskilt stöd som skolan vidtagit för att anpassa verksamheten till elevens behov samt vilka resultat som följt av dessa insatser. Det ska framgå om eleven trots insatserna inte bedöms kunna nå gymnasieskolans betygskriterier.

Det är viktigt att den eller de som genomför den pedagogiska bedömningen har adekvat kompetens. Detta innebär i normalfallet en speciallärare eller specialpedagog.

Ofta finns en hel del av informationen som krävs i befintliga IUP, ÅP och pedagogiska kartläggningar. Det är naturligtvis viktigt att detta tas tillvara i arbetet med den pedagogiska bedömningen.

Det är särskilt viktigt att beakta språkliga och kulturella skillnader för elever med annan språklig och kulturell bakgrund. Modersmåslärares uppfattning om eleven är viktig att ha med i bedömningsarbetet. Det bidrar till att säkerställa att beslutsunderlaget håller god kvalitet och att besluten blir rättssäkra.

Se vidare Skolverkets Allmänna Råd *”Mottagande i grundsärskolan och gymnasiesärskolan”*.

Den pedagogiska bedömningen ska dokumenteras enligt följande:

1. Beskrivning och analys av elevens pedagogiska situation

- 1.1. Allmänt om eleven.
- 1.2. Redogör för pedagogiska extra anpassningar och särskilt stöd utifrån elevens behov och resultat av det insatta stödet.
- 1.3. Övrigt som belyser helheten i elevens pedagogiska situation.

2. Beskrivning och analys av kunskapsutvecklingen

2 A För elever som läser ämnen.

2 B För elever som läser ämnesområden.

3. Helhetsbedömning

Hjälpfrågor till avsnitt 1

Beskrivning och analys av elevens pedagogiska situation.

1.1. Allmänt om eleven

Bakgrund

Kravet på samråd med vårdnadshavarna är särskilt värdefullt när det gäller elevens bakgrund, speciellt om eleven har flera skolbyten bakom sig. Det kan ge kännedom om förhållanden av betydelse för elevens inläringssituation.

En grundlig kartläggning av skoltiden är en viktig del av den pedagogiska bedömningen. För elever från annat land är, utöver vårdnadshavarna, modersmåls lärare viktiga informationskällor.

- Var har eleven tidigare gått i skola?
- När skrevs eleven in i anpassad grundskolan?
- Har eleven hög skolfrånvaro?
- Har eleven annat modersmål än svenska?
- Hur länge eleven har bott i Sverige?

Funktionsnedsättningar

Redogör för funktionsnedsättning som kan påverka elevens inläring.

- Har eleven tex synnedsättning, hörselnedsättning, motoriska funktionsnedsättningar, epilepsi, neuropsykiatriska tillstånd, språkstörning?

Det sociala samspelet med jämnåriga och vuxna på lektioner och raster

- Är eleven intresserad av att vara med andra elever eller är hon/han helst ensam?
- Hur är elevens initiativförmåga i det sociala samspelet?
- Vilka roller får/tar eleven i samspelet?
- På vilka sätt tar eleven kontakt med andra i gruppen?
- Hur klarar eleven av att vänta?
- Hur hanterar eleven konflikter?
- Vänder sig eleven helst till vuxna eller till jämnåriga?
- Hur är ömsesidigheten?

Kommunikation/Kommunikationsverktyg

- Hur kommunicerar eleven? (verbalt/ickeverbalt, text tecken, kroppsspråk, bilder mm)
- Hur initierar, upprätthåller och avslutar eleven ett samtal?
- Hur uppfattar eleven kroppsspråk, gester, mimik?

Språkliga hinder som eventuellt kan påverka kunskapsnivån, t.ex. annat modersmål

- Vid flerspråkighet: deltar eleven i olika grad beroende av vilket språk som talas?

Behov av omsorg och stöd i vardagssituationer

- Hur fungerar eleven i matsituationer?
- Hur klarar eleven toalettbesök?
- Kan eleven be om hjälp?
- Hur fungerar av- och påklädning, knäppa knappar, knyta skor, hålla reda på egna kläder?
- Hur klarar eleven sin hygien?
- Åker eleven kommunalt till skolan?
- Har eleven förmåga att komma i tid?

Intressen och starka sidor

- Har eleven specialintressen?
- Vilka är elevens styrkor?
- Är det olika i skolan och på fritiden?

Muntliga/skriftliga instruktioner enskilt/i grupp

- Hur klarar eleven att följa instruktioner i flera led?
- Behöver eleven individuell instruktion, visuellt/auditivt/taktilt stöd?
- Imiterar eleven?
- Arbetar eleven självständigt eller iakttar hon/han andra för att se vad som skall göras?
- Hur tar eleven muntliga/skriftliga instruktioner?

Arbetsminne

- Hur fungerar elevens arbetsminne?
- Vilket stöd behöver eleven för att minnas?
- Hur kommer eleven ihåg dagliga rutiner i gruppen?
- Hur är elevens tidsuppfattning?
- Kommer eleven ihåg sin adress, sitt telefonnummer, födelsedag, veckodagar och månader, kamraternas namn?

Koncentrationsförmåga och uthållighet

Både koncentrationsförmåga och uthållighet kan variera. Det är viktigt att i beskrivningen relatera både till elevens motivation och till typ av aktivitet.

- Hur varierar koncentrationsförmåga och uthållighet med motivation och/eller typ av aktivitet?
- Hur länge kan eleven koncentrera sig på uppgiften när hon/han är respektive inte är motiverad?
- Vilken hjälp behöver eleven för att orka hålla koncentrationen?

Självkänedom/självinsikt

- Är eleven medveten om sin diagnos utifrån sina förutsättningar?
- Hur är elevens förmåga att förstå och motsvara krav från omgivningen?
- Hur är elevens motivation och lust att lära?
- Litar eleven på sin egen förmåga?
- Hur realistiska är elevens förväntningar på sig själv?

Självständigt arbete

- Vilka strategier använder eleven när hon/han behöver hjälp? Iakttar hur de andra gör? Ber en vuxen om hjälp? Börjar göra annat?
- Hur klarar eleven situationer då man byter aktivitet?
- Hur klarar eleven av att arbeta självständigt?

Elevens upplevelse av sin skolgång/skolsituation

- Hur upplever eleven sin skolgång/skolsituation?

Motorik

- Hur samordnar eleven rörelser som öga – hand? (Finmotorik)
- Hur är elevens kroppshållning och muskeltonus?
- Hur är elevens grovmotorik?
- Kan eleven cykla och/eller simma?

Korttidstillsyn

- Har eleven korttidstillsyn före och/eller efter skoltiden?

Övrigt

- Finns det något mer som är viktigt att veta om eleven som inte framkommit under tidigare rubriker?

1.2. Pedagogiska extra anpassningar / åtgärder utifrån elevens behov

Individnivå

- Anpassning av läromedel/arbetsmetoder
- Anpassning av bemötande
- Kompensatoriska hjälpmedel
- Individuellt särskilt stöd

Gruppenivå

- Anpassning av lärmiljö tex skärmar, eget rum mm
- Socialt stöd
- Särskilt stöd i tex liten grupp/särskild undervisningsgrupp

Organisationsnivå

- Anpassad studiegång
- Extra personalresurs
- Kompetensutveckling av personal

1.3. Övrigt som kan belysa helheten i elevens pedagogiska situation

- Finns det övriga kompletterande uppgifter av betydelse inför beslut om eleven tillhör gymnasiesärskolans målgrupp?
- Har vårdnadshavare, skolan eller eleven själv, synpunkter och/eller önskemål.

Hjälppfrågor till avsnitt 2

Beskrivning och analys av kunskapsutvecklingen

2 A - För elever som läser ämnen

Svenska/Svenska som andraspråk

För elever med annat modersmål görs en språkutvecklingsanalys. Modersmåslärares bedömning av elevens språkliga nivå inhämtas.

- Vilken årskurs i grundskolan motsvarar elevens kunskapsnivå?
- Hur är den språkliga förmågan, ordförråd, ordförståelse, uttal, stavning, grammatik?
- Hur är uttrycksförmågan? Skiljer det sig mellan modersmål och andraspråk?
- Lyssnar eleven på högläsning? Vilken typ av texter vill hon/han höra? Kan hon/han återberätta?
- Läser eleven själv, vilken typ av texter? Hur är läsförståelsen? Förmåga att återberätta?
- Har eleven lust att läsa?
- Producerar eleven egna texter?
- Finns det en "röd tråd"?
- Uttrycksförmåga?
- Begriplighet?
- För elev som inte talar, hur kommunicerar eleven?

Matematik

Vilken årskurs i grundskolan motsvarar elevens kunskapsnivå?

- Abstraktionsnivå? Behövs konkreta föremål för förståelse?
- Kan eleven "ramräkna" och hur långt?
- Har eleven antalsuppfattning?
- Har eleven tidsuppfattning?
- Har eleven förståelse för pengars värde?
- Har eleven problemlösningsförmåga?
- Har eleven kunskap om geometriska figurer?
- Vilka matematiska begrepp behärskar eleven?
- Vilka räknesätt behärskar eleven?
- Kan eleven utföra huvudräkning?
- Kan eleven utföra lästäl?

Alla övriga ämnen; engelska, naturorienterande ämnen, samhällsorienterande ämnen, bild, musik, idrott & hälsa, teknik och hem & konsumentkunskap

- Vilken årskurs i grundskolan motsvarar elevens kunskapsnivå?
- Är det skillnad mellan de praktiska och teoretiska momenten i ämnena?

2 B - För elever som läser ämnesområden

- Vad har eleven gjort inom de olika ämnesområdena?
- Hur har eleven deltagit?
- Är eleven på grundläggande eller fördjupad nivå?

3. Helhetsbedömning

- Stämmer det att er bedömning är att eleven INTE når grundskolans betygsriterier i åk 9 och därmed inte heller kommer att klara gymnasieskolans betygsriterier?